

**LIETUVOS BANKO
FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TARNYBOS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2021-06-30 Nr. 429-240

Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėja ir draudikas sudarė Būsto draudimo sutartį (draudimo liudijimo serija TIA Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – Būsto draudimo sutartis), kuria, draudiko parengtų Būsto draudimo taisyklių Nr. 067 (2016 m. gegužės 17 d. redakcija, galioja nuo 2016 m. birželio 1 d.) (toliau – Taisyklės) pagrindu laikotarpiui nuo 2020 m. rugpjūčio 18 d. iki 2021 m. rugpjūčio 17 d. draudimo variantu „Maksimalus“ (visų rizikų draudimas) buvo apdraustas, be kita ko, (*duomenys neskelbtini*), esantis gyvenamasis pastatas – gyvenamasis namas.

2021 m. gegužės 4 d. pareiškėja per draudiko savitarnos sistemą internete pateikė pranešimą apie žalą ir nurodė 2021 m. gegužės 2 d. pastebėjusi, kad per balkono perdangą bėga vanduo. Kartu su pranešimu pareiškėja pateikė draudikui su įvykiu susijusias pastato nuotraukas, kuriose užfiksuota stogo danga, taip pat sušlapusi gyvenamojo namo siena.

2021 m. gegužės 5 d. draudiko darbuotojas pranešime apie įvykį nurodytu telefono numeriu susisieikė su pareiškėjos sutuoktiniu dėl įvykio aplinkybių patikslinimo. Pokalbio metu pareiškėjos sutuoktinis paaiškino, kad vanduo teka ant gyvenamojo namo išorinės sienos. Taip pat paaiškino, kad stogas dengtas bitumine danga, yra įtrūkimų, ji yra „iškelta“, atsirado tarsi „pūslės“. Pareiškėjos sutuoktinis svarstė, kad galbūt „iškėlimas“ atsirado žiemą pašalus vandeniui, nors žiemą stogas buvo valomas, taip pat nurodė, kad kreipėsi į stogdengius, šie esant galimybei atvyks apžiūrėti apgadinimų, o draudiko darbuotojas paaiškino, kad jam svarbu, jog po apžiūros būtų pateiktas komentaras apie sugadinimų atsiradimo priežastį. Pareiškėjos sutuoktiniui pasiteiravus, ar draudiko ekspertai atvyks įvertinti žalos, draudiko darbuotojas paaiškino, kad kol kas užteks apgadinimų nuotraukų ir pareiškėjos samdytų stogdengių išvados apie apgadinimų priežastį. Pašnekovai susitarė, kad pareiškėja arba jos sutuoktinis pateiks stogą apžiūrėsiančių asmenų išvadas ir nuotraukas su užfiksuotais apgadinimais.

Tą pačią dieną UAB „Stogmonta“ apžiūrėjo apdrausto gyvenamojo namo stogą ir parengė apžiūros aktą Nr. 2021/05/05 (toliau – Aktas). Jame nurodyta, kad atlikus stogo apžiūrą matomi bituminės dangos trūkiai, kai kurie jų kiauryminiai, kai kurie paviršiniai. Atsiradimo priežastis – didelis sniego ir ledo kiekis žiemos metu. Akte taip pat nurodyta, kad gilesni trūkiai linkę didėti, o tai dar labiau didina žalą ir vandens patekimą po dangą. Taip pat nurodyta, kad būtina perdengti visą stogą.

2021 m. gegužės 6 d. draudiko darbuotojas telefonu susisieikė su pareiškėjos sutuoktiniu, nurodė gavęs Aktą ir nuotraukas. Darbuotojas nurodė, kad iš nuotraukų neatrodo, jog apgadinimai galėjo atsirasti dėl sniego, labiau tikėtina, kad jie atsirado dėl ilgalaikio poveikio. Pokalbio metu darbuotojas nurodė, kad ant stogo sukritęs sniegas negalėjo „suvalgyti“ stogo dangos. Draudiko darbuotojas taip pat paprašė pareiškėjos sutuoktinio, kad šis nurodytų UAB „Stogmonta“ telefono numerį, kad būtų galima papildomai susisieikti su minėta bendrove, ir paaiškino, kad šiuo metu turimi duomenys įvykį leistų laikyti nedraudžiamuoju. Pokalbio metu pareiškėjos sutuoktinis ne kartą pabrėžė, kad nėra ekspertas ir negali pasakyti, dėl ko atsirado pažeidimai, teigė, kad draudikas pats nevyko apžiūrėti apgadinimų, liepė patiems susirasti stogą apžiūrėti galinčią įmonę, o dabar nesivadovauja Aktu

ir bando išvengti draudimo išmokos mokėjimo. Draudiko darbuotojas nurodė pasikalbėsiantis su Akta rengusios įmonės meistru ir informuosiantis apie sprendimą.

2021 m. gegužės 8 d. pareiškėja pateikė draudikui skundą dėl aptarnavimo kokybės ir paprašė, kad draudikas skirtų kitą aptarnaujantį asmenį, nes su jos sutuoktiniu bendravęs specialistas bendravo nepagarbiai ir neetiškai, uždavė neadekvačius klausimus.

2021 m. gegužės 10 d. pranešimu draudikas informavo pareiškėją apie priimtą sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju. Pranešime nurodyta, kad administruojant įvykį buvo gautos bituminės stogo dangos fotografijos, taip pat Aktas. Iš surinktos medžiagos nustatyta, kad stogo danga buvo apgadinta, kai vanduo per atlydį prasiskverbė pro bituminę dangą, užšalo ir besiplėsdamas dar labiau apgadino stogo bituminę dangą. Draudikas nurodė nenustatęs jokių apgadinimų, kuriuos galėjo padaryti pro stogą prasiskverbęs vanduo. Žalos priežastis – natūralūs gamtos reiškiniai. Draudiko teigimu, nuostoliai patirti dėl natūralių gamtinių reiškinių, o nuostoliai, atsiradę dėl natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo, nulemti įprastinių fizikinių reiškinių ir natūralaus pastato nusidėvėjimo, pagal Taisykles, nėra atlyginami.

Tą pačią dieną draudiko darbuotojas pateikė atsakymą į pareiškėjos skundą, jame, be kita ko, pateikė argumentus, susijusius su įvykio pripažinimu nedraudžiamuoju ir aptarnavimo kokybe. Pasisakydamas dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju, draudikas nurodė surinkęs informaciją apie įvykį ir nustatęs, kad dėl suskilinėjusios, sutrūkinėjusios bituminės stogo dangos lietaus vanduo bėga per išorinę pastato sieną. Patirta žala – stogo dangos keitimo išlaidos. Akte nurodyta, kad apgadinimai galėjo atsirasti žiemą dėl didelio sniego sluoksnio bei ledo. Anot draudiko, svarbu yra tai, kad vandens pratekėjimą pareiškėja pastebėjo 2021 m. gegužės 3 d., o stiprus snygis Lietuvoje buvo užfiksuotas 2021 m. sausio mėnesį. Įvertinus laiko skirtumą bei aplinkybę, kad iki įvykio pastebėjimo buvo atlydys ir buvo dienu, kai lijo lietus, Akte pateikta versija yra atmestina. Atsižvelgiant į tai, kad įtrūkimų yra įvairiose stogo vietose, nustatyta, kad jie yra eksploatacinio pobūdžio, atsiradę dėl natūralių stogo dangą veikiančių veiksnių. Toks įvykis, pagal Taisykles, laikytinas nedraudžiamuoju.

Pasisakydamas dėl aptarnavimo kokybės, draudikas nurodė apgailestaujantis, jei darbuotojo žodžiai įžeidė, tačiau perklausius pokalbius galima teigti, kad darbuotojas buvo nusiteikęs dalykiškai ir geranoriškai. Draudiko darbuotojas nurodė sutinkąs, kad pokalbio metu pateikti samprotavimai buvo pertekliniai, ir patikino, kad ateityje bus siekiama jų išvengti. Galiausiai atsakyme buvo nurodyta, kad sprendimas keičiamas nebus.

Gavusi jos netenkinantį atsakymą, pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką su prašymu išnagrinėti tarp jos ir draudiko kilusį ginčą. Kreipimesi pareiškėja nurodė rašiusi skundą draudikui dėl bendravimo etikos ir neadekvačių klausimų bei prašiusi skirti kitą ekspertą, nes pirmasis žalą administravęs draudiko ekspertas, pareiškėjos žiniomis, paskambinęs stogą apžiūrėjęs bendrovei teiravosi, ar būtų galima tvarkyti tik pažeistas stogo vietas, tačiau UAB „Stogmonta“ informavo taip nedirbanti ir negalinti suteikti tokiems darbams garantijos. Pareiškėja nurodė reikalaujanti, kad būtų perdengtas visas stogas.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas į pareiškėjos kreipimąsi. Jame, be kitų nustatytų faktinių aplinkybių, draudikas teigė 2021 m. gegužės 6 d. kreipėsi į UAB „Stograma“, jos atstovas paaiškino Akta ir nurodė, kad žala atsirado dėl į įplyšusią stogo dangą patekusio ir vėliau joje užšalusio vandens, kuris plėsdamasis ją ir sugadino. Tačiau draudikas nurodė negalįs pateikti pokalbio su UAB „Stograma“ įrašo, nes įrašas nebuvo daromas.

Pasisakydamas dėl sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo, draudikas nurodė, kad, tiek remiantis pareiškėjos sutuoktinio pateikta informacija apie įvykio aplinkybes, tiek ekspertinėmis draudiko darbuotojų žiniomis, kompetencija ir patirtimi, nustatyta, kad gyvenamojo namo stogo dangos sugadinimus lėmė ne kuri nors iš Būsto draudimo sutartimi draudiko prisiimtų rizikų, o natūralus gamtos reiškinys, kai, žiemą ar pavasario pradžioje prisnigus, o vėliau prasidėjus atlydžiui, tirpstantis sniego vanduo pateko į bituminėje sniego dangoje esančius įtrūkimus ir tuomet, vėl pašalus, vanduo užšalo ir stingdamas į ledą bei besiplėsdamas dar stipriau apgadino bituminę stogo dangą.

Atsiliepime nurodyta, kad Akte nurodyta žalos atsiradimo priežastis – didelis kiekis sniego ir ledo žiemą, draudiko ekspertų įvertinta kaip technologiškai nepagrįsta, neatitinkanti fizikinių dėsnių. Draudikas taip pat paaiškino, kad pareiškėja vandens pratekėjimą pastebėjo tik gegužės mėnesį o stiprus snygis Lietuvoje 2021 metais užfiksuotas tik sausio mėnesį. Įvertinus ilgą laiko tarpą tarp sniego buvimo ir pastebėto vandens prabėgimo, tai, jog iki įvykio pastebėjimo buvo atlydys ir keletą dienų lijo, stogo dangos sugadinimai matomi ne vienoje, o įvairiose stogo vietose, akivaizdu, jog jie nulemti būtent natūralių gamtinių, fizikinių procesų,

reiškinių. Tačiau draudiko teigimu, patvirtino ir UAB „Stogmonta“ atstovas, tačiau, atsižvelgdamas į tai, kad negali pateikti pokalbio su minėtos bendrovės atstovu pokalbio įrašo, draudikas dėl apgadinimų priežasčių vertinimo papildomai kreipėsi į UAB „Infranet“, jos ekspertas priėjo prie išvados, kad pažeidimų atsiradimo priežastis – stogo dangos eksploatacijos ir priežiūros taisyklių nesilaikymas, taigi tai nėra staigaus ir netikėto įvykio pasekmė. Kartu su atsiliepimu draudikas pateikė UAB „Infranet“ 2021 m. gegužės 30 d. Pažymą Nr. 2021/2647172 „Dėl stogo dangos pažeidimų priežasties patikslinimo“ (toliau – Pažyma).

Anot draudiko, Taisyklių A.IV dalies 1 punkte nustatyta, kad draudimo apsauga apdraustam turtui apima šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, kurie staiga ir netikėtai sukeliama arba įvyksta dėl šiame skyriuje išvardytų, jeigu jos numatytos draudimo sutartyje, rizikų. Tos pačios Taisyklių dalies 4 punkte aiškiai nurodyta, kad draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl: 1) neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, pelėsio, kondensato, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai dėl jų įvyko draudimo sutartyje įvardytas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui) (4.1 papunktis) (šiuo atveju joks kitas turtas, išskyrus pačią stogo bituminę dangą, sugadintas nebuvo); 2) natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo, nulemtų įprastinių fizikinių reiškinių (pašalo, kaitros, ultravioletinių spindulių ir pan.) ir natūralaus pastato nusidėvėjimo (4.11 papunktis). Kadangi įvykis atitinka draudimo sutartyje nurodytą nedraudžiamųjų įvykių apibrėžimą, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos.

Draudikas taip pat paaikšino, kad tiek iš prašymo Lietuvos bankui, tiek iš draudikui pateikto skundo dar iki priimant sprendimą dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju matyti, kad pareiškėja nėra patenkinta žalą administravusio draudiko darbuotojo aptarnavimo kokybe. Draudikas nurodė, kad, gavus skundą, žalą administravusio darbuotojo vadovas per klausė darbuotojo ir pareiškėjos sutuoktinio telefoninių pokalbių garso įrašus. Susipažinus su garso įrašais darytina išvada, jog darbuotojas, nepaisant panaudotos metaforos apie stogo „dantukus“, elgėsi ir bendravo mandagiai, geranoriškai, profesionaliai, suteikė su žalos reguliavimu susijusią informaciją. Draudikas nurodė ir tai, kad po pareiškėjos skundo žala buvo perduota kitam ekspertui, jis ir priėmė galutinį sprendimą ir pareiškėjai išsiuntė pranešimą apie priimtą sprendimą. Tai, jog pirmasis žalą administravęs draudiko darbuotojas UAB „Stogmonta“ uždavė klausimą apie galimybę keisti ne visą, o tik sugadintą stogo dangos dalį, draudiko teigimu, laikytina normalia žalos administravimo ir žalos nustatymo proceso dalimi.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus paaikškinimus ir juos pagrindžiančius dokumentus konstatuotina, kad šalių ginčas yra kilęs dėl įvykio (gyvenamojo namo stogo apgadinimų) pripažinimo draudžiamuoju ir draudimo išmokos, atlyginančios stogo remonto išlaidas, mokėjimo.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.189 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią. Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas: šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštaruja įstatymams.

Draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013*).

Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, kurios laikomos standartinėmis draudimo sutarties sąlygomis, paprastai taikomomis visiems draudėjams, sudarantiems atitinkamos draudimo rūšies sutartį su tuo pačiu draudiku, tiek

draudimo liudijime aptartose individualiose sąlygose. Draudimo taisyklėse nustatomi atvejai, kurie laikytini draudžiamaisiais įvykiais, taip pat kurie tokiais nelaikytini (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012*).

Pareiškėja, sudarydama Būsto draudimo sutartį, siekė apsaugoti savo turtinius interesus, o draudikas įsipareigojo pareiškėjai išmokėti draudimo išmoką įvykus ne bet kokiam įvykiui, dėl kurio pareiškėja patiria nuostolių, o įvykus Būsto draudimo sutartyje nustatytam draudžiamajam įvykiui. Atsižvelgiant į tai, siekiant nustatyti draudimo apsaugos galiojimo ribas ir įvertinti draudiko sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumą, būtina įvertinti draudimo apsaugą apibrėžiančias vertinamam įvykiui aktualias draudimo liudijimo ir Taisyklių nuostatas.

Visų pirma pažymėtina, kad pareiškėjos gyvenamasis namas (jo nejudančios dalys) yra apdraustas visų rizikų pastatų draudimo variantu, įskaitant gamtinių jėgų riziką. Taisyklių A.IV dalies 1.12 papunktyje pateiktas draudžiamuoju įvykio apibrėžimas, taikomas visų rizikų draudimo variantui. Pagal minėtą punktą, draudimo apsauga visų rizikų draudimo atveju apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus įvykius, nurodytus Taisyklių A.IV dalies 1.1–1.12 papunkčiuose ir Taisyklių A.IV dalies 4 punkte. Taisyklių A.IV dalies 1.1–1.12 papunkčiuose pateikti konkrečioms rizikoms taikomų nedraudžiamųjų įvykių apibrėžimai, o Taisyklių A.IV dalies 4 punkte (4.1–4.17 papunkčiuose) nurodyti bendrieji nedraudžiamieji įvykiai. Tai reiškia, kad įvykis (pareiškėjos gyvenamojo namo stogo apgadinimai) gali būti pripažintas draudžiamuoju tik tada, jeigu atitinka Taisyklių A.IV dalies 1.12 papunktyje nurodytas staigaus ir netikėto įvykio sąlygas ir neatitinka nė vienos iš Taisyklių A.IV dalies 1.1–1.12 ir 4.1–4.17 papunkčiuose nurodytų sąlygų.

Draudikas sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindė dviem pagrindais – Taisyklių A.IV dalies 4.1 ir 4.11 papunkčiais. Pagal Taisyklių A.IV dalies 4.1 papunktį, draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, pelėsio, kondensato, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai dėl jų įvyko draudimo sutartyje įvardytas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui). Pagal Taisyklių A.IV dalies 4.11 papunktį, draudimo išmoka nemokama, kai žala buvo patirta dėl natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo, nulemtų įprastų fizikinių reiškinių (pašalo, kaitros, ultravioletinių spindulių ir kt.) ir natūralaus pastato nusidėvėjimo. Atsižvelgdamas į tai, Lietuvos bankas vertina, ar draudikas pagrindė minėtų nuostatų taikymą ir pagrindė savo sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju (Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalis).

Pažymėtina, kad pareiškėja, kreipdamasi į Lietuvos banką, iš esmės neginčijo draudiko nustatytų pareiškėjos gyvenamojo namo stogo apgadinimų priežasčių, t. y. pareiškėja, sužinojusi, kad draudikas įvykį laiko nedraudžiamuoju dėl to, kad stogo apgadinimai atsirado ne dėl sniego ar ledo poveikio, o turėjo būti jau anksčiau, nepateikė jokių dokumentų, paneigiančių draudiko sprendimo motyvus. Pareiškėja teigė, kad reikia keisti visą stogo dangą, ir teikė pretenzijas dėl aptarnavimo kokybės, tačiau aptarnavimo kokybė neturi teisinės reikšmės sprendžiant, ar teisingai nustatyti įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju pagrindai.

Draudikas, savo ruožtu, savo sprendimą grindė, be kita ko, UAB „Infranet“ parengta Pažyma. Pažymoje nurodyta, jog remiantis pateikta vaizdine informacija nustatyta, kad stogas plokščias, dengtas polimerine bitumine ritinine stogo danga. Stogo dangoje skirtingose vietose matomi pažeidimai, įtrūkimai, jie yra skirtingo pobūdžio, atsiradę skirtingu metu ir skirtingose vietose. Užfiksuoti pažeidimai yra eksploatacinio pobūdžio ir atsiradę dėl vaikščiojimo dangos paviršiumi karštuoju arba šaltuoju metų laiku be pakloto tako, darbo įrankių naudojimo valant arba buvo padaryti remontuojant stogą. Pažymoje nurodyta, kad tokio tipo stogo pažeidimai sniego svoriui proporcingai pasiskirstant ant stogo dangos negalimi. Taip pat nurodyta, kad pažeidimų atsiradimo priežastis – stogo dangos eksploatacijos ir priežiūros taisyklių nesilaikymas. Anot Pažymą rengusio eksperto, kuris, kaip matyti iš byloje pateiktų duomenų, turi valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro suteiktą teisę eiti ypatingo statinio statybos vadovo ir ypatingo statinio statybos techninės priežiūros vadovo pareigas, nustatyti apgadinimai nėra „tvarkingo statinio staigaus ir netikėto įvykio pasekmė“.

Minėta Pažyma, taip pat draudiko ekspertų atliktas ir pranešime apie priimtą sprendimą bei atsiliepime nurodytas apgadinimų priežasčių vertinimas leidžia manyti, jog labiausiai tikėtina, kad pirmieji stogo apgadinimai atsirado ne dėl staigaus ir netikėto sniego ar vandens poveikio, o dėl kitų priežasčių, nes pagal savo pobūdį negalėjo būti nulemti ant stogo iškritusio

ir (arba) tirpusio sniego. Nei sniegas, nei jam tirpstant tekėjęs vanduo negalėjo lemti bituminės dangos kiaurymių ar dalinių įtrūkimų. Nors UAB „Stogmonta“ akte nurodyta, kad trūkių atsiradimo priežastis – „didelis kiekis sniego ir ledo žiemos metu“, tačiau Akte nurodyta apgadinimų priežastis prieštarauja kitiems bylos duomenims, be to, pats Aktas yra siauros apimties, neišsamus, todėl Lietuvos bankas Aktą laiko paneigtu kitais bylos duomenimis.

Atlikus bylos duomenų visumos vertinimą nustatytas pagrindas daryti išvadą, kad stogo apgadinimai atsirado ne staiga ir netikėtai dėl sniego ar ledo poveikio, o anksčiau dėl stogo nusidėvėjimo ir eksploatacijos. Tik vėliau apgadinimus galėjo dar labiau paveikti ant stogo tirpęs sniegas ir vėliau susidaręs išalas – į esančius įtrūkimus patekęs vanduo stingdamas į ledą ir besiplėsdamas galėjo dar labiau apgadinti stogo dangą. Nustatytos aplinkybės, Lietuvos banko vertinimu, atitinka Taisyklių A.IV dalies 4.11 papunktyje įtvirtintą nedraudžiamąjį įvykio sąlygą (žala atsirado dėl pašalo ir buvusio nusidėvėjimo), ir to pakanka, kad draudiko sprendimas įvykį laikyti nedraudžiamuoju būtų laikomas pagrįstu. Papildomai pažymėtina, kad įvykis (stogo apgadinimai) neatitinka ir visų rizikų draudimui taikomų draudžiamąjį įvykio sąlygų, nes nėra staigus ir netikėtas (stogo danga buvo pažeista jau anksčiau), o tai taip pat suponuoja pagrindą įvykį laikyti nedraudžiamuoju.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Arūnas Raišutis